

Nad BRUSIENKA

NR 27 | LUTY 2020

egzemplarz bezpłatny

Nasze
pieniądze:
Ile kosztuje
pensja?

STRONA 3

Feryjne
rozmaitości
pełne
radości

STRONA 5

Festiwale
będą
bardziej
przyjazne

STRONA 7

Ziemia Lubaczowska
Weź drugi oddech...

WWW.FACEBOOK.COM/
NAD-BRUSIENKA

K. Kysiewicz

■ Świat to nasze podwórko

Ranga kalendarza

Istnieją wspomnienia, które upamiętnia kamień ale na szczęście nie są one wyjątkiem.

URSZULA KOPEĆ-ZABORNIAK

W połowie stycznia polichromie cerkwi w Gorajcu zostały wpisane do rejestru zabytków ruchomych województwa podkarpackiego. W Życiu Podkarpackim przeczytamy wyjaśnienie konserwatora dotyczące tej decyzji: Najbogatszy program ikonograficzny stanowi dekoracja malarska w obrębie nawy z przedstawieniem całopostaciowych aniołów z atry-

butami, unoszących się powyżej arkadowych ścian, zakończonych ażurową balustradą. Cieszy to, że nasza gmina posiada taką perełkę, bo jest ona jedną z najważniejszych zabytków architektury drewnianej. Na stronie Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Przemysłu zamieszczona została także informacja, że: Zdjęcia polichromii obecnie słabo czytelne i trudne do sfotografowania, opublikujemy po odebranych pracach konserwatorskich. Tym sposobem zdobiąca wnętrza świątyni dekoracja malarska ponownie ożyje.

10 lutego obchodzona była 80. rocznica pierwszej masowej de-

portacji mieszkańców Dachnowa na Sybir. Wywiezionych wówczas zostało ponad 170 osób. O tym wydarzeniu pisze portal www.zlubaczowa.pl. Tam zamieszczony jest także program uroczystości. Jednym z jego elementów była msza święta transmitowana przez TV Lubaczów (można obejrzeć na stronie www.lubaczow.tv) i program artystyczny w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej w Dachnowie.

Kolejnym portalem towarzyszącym naszym poczynaniom jest, jak zawsze, www.elubaczow.pl. Tym razem poprzez swoją stronę informował mieszkańców całego powiatu lubaczowskiego o Koncercie Muzyki

Klasycznej w Dachnowie. Zachęcał do uczestnictwa. Na stronie można było przeczytać: Koncert popularyzować będzie muzykę klasyczną wśród odbiorców, którzy poszukują kontaktu z kulturą wysoką, a koneserom przyniesie wiele doznań i niepowtarzalnych wrażeń.

Prawdziwej zimy nie ma. Temperatura w lutym dotyka 14 stopni Celsjusza. Wszyscy mówią o efekcie cieplarnianym, który zmienił nam klimat i wprowadził śnieg. I tylko dzieci cierpliwie czekają na bałwana, wyglądając przez okna. A dorośli milczą, bo przecież wiedzą, że wróżki są jedynie w bajkach, a im pozostaje jedynie zrozumieć rzeczywistość. ■

Miesięcznik Miasta i Gminy Cieszanów

Nad BRUSIENKĄ

Ziemia Lubaczowska
wielkość ma znaczenie

Wydawca: Miejska Biblioteka Publiczna w Cieszanowie

Redakcja: ul. Rynek 1, 37-611 Cieszanów, www.cieszanow.eu | Facebook: Nad Brusienką

Redaktor naczelny: Urszula Kopec-Zaborniak

Druk: GREMIS KOLORDRUK, Podzamcze 28b, 37-500 Jarosław | **Skład:** Pancernik SP z o.o.

Redaguje zespół:

Zdzisław Zadworny
Mariusz Pajczkowski
Marlena Wiciejowska
Marcin Piotrowski
Małgorzata Mizyn
Anita Wolanin
Agnieszka Majder
Agnieszka Kopciuch
Piotr Zaborniak

Redakcja zastrzega sobie prawo skrótów oraz korekty nadesłanych materiałów i listów. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń oraz za treść zamieszczanych listów.

Nasze pieniądze?

„Nie ma czegoś takiego jak publiczne pieniądze. Jeśli rząd mówi, że komuś coś da, to znaczy, że zabierze tobie, bo rząd nie ma żadnych własnych pieniędzy.”

MARGARET THATCHER

ZDZISŁAW ZADWORNY

Zgodnie z wynikami badań wykonanymi dla Wirtualnej Polski przez portal Ariadna, na pytanie skąd biorą się pieniądze na sztandarowy program Prawa i Sprawiedliwości czyli na zasiłki 500 plus, Polacy wskazywali między innymi takie źródła jak:

- 3% – pieniądze od Partii PiS
- 10% – własne pieniądze rządu
- 24% – pieniądze z podatków najbogatszych.

Pozostali nie mieli już wątpliwości, że z podatków pobieranych przez państwo od każdego mieszkańca.

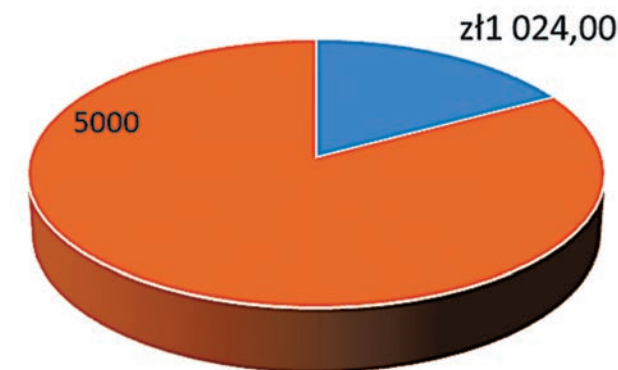
Dlatego wyjaśnijmy sobie w jaki sposób przekazujemy swoje pieniądze rządowi.

Jako przykład wybierzmy osobę, która zarabia miesięcznie – 5 000 zł brutto.

Pracodawca do tej kwoty musi dodać składki na ZUS i Fundusz Pracy kwotę 1 024 zł

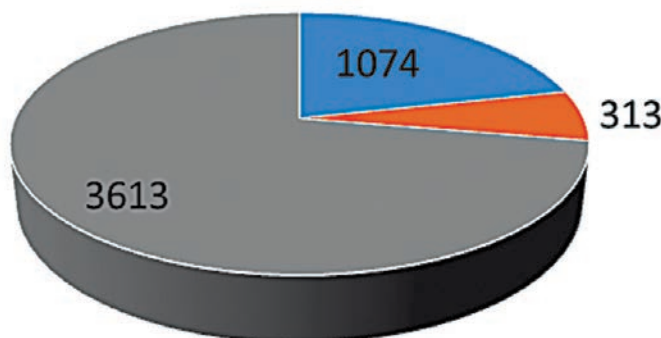
Z wynagrodzenia określonego umową potrącają się składki na ubezpieczenie emerytalne, zdrowotne, rentowe i chorobowe oraz podatek dochodowy PIT w sumie – 1 387 zł.

To nie jest koniec płacenia podatków do budżetu państwa. Większość Polaków jest przekonanych, że VAT płacą firmy. Dlatego cieszą ich wysokie dochody państwa z tego podatku. Rzeczywistość jest zupełnie inna, ponieważ prawie 75% dochodów państwa z VAT pochodzi od konsumentów czyli od gospodarstw domowych. Średnia stawka VAT

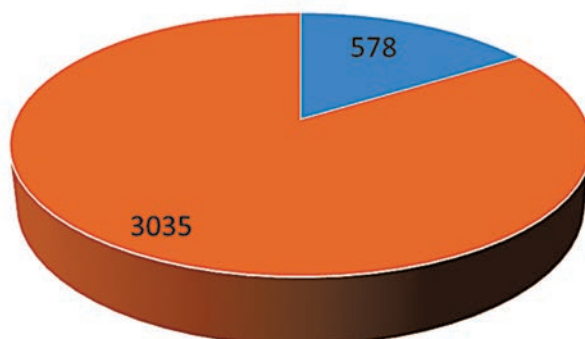

- Składka pracodawcy na ZUS i Fundusz Pracy
- Wynagrodzenie brutto

Pensja pracownika: 5000 zł brutto
Całkowity koszt pracodawcy 6024 zł (5000+1024 zł)

■ **Pensja pracownika: 5000 zł brutto:**
 ■ - 1074 zł (składki zdrowotne, emerytalne)
 ■ - 313 zł (podatek dochodowy PIT)
= 3613 zł pensja netto

■ **Wynagrodzenie netto (wypłata): 3613 zł**
 ■ - 578 zł podatek VAT
= 3035 zł „na czysto”

to 16% dlatego z wynagrodzenia netto odprowadzamy jeszcze 578 zł zapłaconego w cenie naszych zakupów.

Ostatecznie z wynagrodzenia 5 000 zł pozostaje kwota wolna od podatków - 3 035 zł

Jeśli doliczymy do tego akcyzę zawartą w wyrobach tytoniowych, alkoholowych i paliwach to okaże się, że prawie połowę kosztów wydanych przez pracodawcę na zatrudnienie pracownika pochłonęły po-

datki i składki będące dochodem państwa.

Z zapłaconych przez nas podatków wymienionych powyżej powstaje budżet państwa, z którego rząd finansuje program 500 plus. ■

■ Sala doświadczania światła

Z myślą o najmłodszych

W Publicznym Przedszkolu w Cieszanowie, placówce prowadzonej przez Stowarzyszenie Cieszanów.pl, powstała sala doświadczania światła.

Jest to pierwsze w gminie, specjalnie wyodrębnione pomieszczenie, z odpowiednio dobranym wyposażeniem i jednocześnie narzędzie terapeutyczne. To „magiczne miejsce”, wyposażone zostało w różnego rodzaju urządzenia stymulujące rozwój zmysłów. To także miejsce, gdzie nasze przedszkolaki mogą się wyciszyć i zrelaksować przy ciepłym świetle projektora oraz przy dźwiękach muzyki relaksacyjnej.

Z terapii w tej sali korzystać będą w szczególności dzieci objęte potrzebą kształcenia specjalnego oraz wczesnym wspomaganie rozwoju, ponadto dzieci mające trudności adaptacyjne z powodu nadpobudliwości psychoruchowej, zaburzeń w rozwoju emocjonalnym, społecznym.

Sala doświadczania światła to przestrzeń urządzona tak, aby stworzyć atmosferę sprzyjającą większej aktywności, spontaniczności i kreatywności dziecka. Jej zadaniem jest otwieranie zmysłów, wspomaganie percepcji dzieci i porządkowanie bodźców pochodzących z najbliższego otoczenia, które składa się z kolorów, zapachów, dźwięków i doznań kinestetycznych.

Powstanie tej sali poprzedziła diagnoza w zakresie oczekiwań i potrzeb rozwojowych dzieci oraz fakt realizacji kształcenia specjalnego w naszej placówce. Sposób zaaranżowania sali i jej wyposażenie to inicjatywa kadry pedagogicznej oraz organu prowadzącego. Łączny koszt inwestycji wyniósł 15 000zł i przełożył się na radość i poczucie bezpieczeństwa dzieci, szczególnie tych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Marzena Wilusz

M. Mizn

■ Warsztaty technologiczne w Pracowni Orange

Twórz multimedia i pokaż się światu

Pracownia Orange wzięła udział w projekcie Fundacji Orange, dzięki któremu uzyskała dofinansowanie na dwudniowe warsztaty „Twórz multimedia i pokaż się światu”. Celem była nauka wykorzystania aplikacji mobilnych i webowych do skutecznej promocji dziedzictwa, historii, kultury, tradycji regionu, a także biznesu, hobby oraz lokalnych wydarzeń.

Uczestnicy dowiedzieli się jak tworzyć memy, giphy, logotypy, interaktywne prezentacje, mapy, zdjęcia 360°, wideoklipy czy animacje poklatkowe. Zdobyli wiedzę na temat budowania własnej marki, wykorzystania mediów społecznościowych, tworzenia bloga oraz funpage. Poznali metodę storytellingu, dzięki której można tworzyć cyfrowe opowiadania angażując szerokie grono odbiorców.

Warsztaty prowadziła Sylwia Żółkiewska- entuzjastka nowych technologii, projektantka, animatorka kultury oraz edukatorka, która popularyzuje wiedzę o wartościowych aplikacjach mobilnych dla kultury i edukacji. Posiada bogate doświadczenie zawodowe, jest autorką wielu scenariuszy i materiałów edukacyjnych związanych z nowymi technologiami.

Odbiorcami projektu były osoby odpowiedzialne za funkcjonowanie Pracowni Orange oraz promocję gminy. Partnerem merytorycznym był: Dom Dziennego Pobytu Seniorów w Cieszanowie i Chotylubiu, a partnerstwo medialne pełniły Media Lubaczowskie. Zdobyta przez uczestników wiedza została wykorzystana podczas organizacji Dnia Bezpiecznego Internetu z uczniami klas 0- III, a także seniorami w Cieszanowie i Chotylubiu. Odbiorcy warsztatów otrzymali informację temat właściwego korzystania z sieci poprzez wykonywanie różnego rodzaju technologicznych aktywności.

Szkolenie „Twórz multimedia i pokaż się światu” ma wymierne wartości, ponieważ daje wiele możliwości osobom prowadzącym warsztaty, jak również ich uczestnikom. Nowe media otaczają nas z każdej strony, dlatego trzeba je poznawać i świadomie w sposób twórczy z nich korzystać.

Małgorzata Mizyn

M. Wilusz

■ Zimowe ferie dla dzieci w gminie Cieszanów

Rozmaitości pełne radości

M. Pomykała

M. Mizyn

Ferie zimowe w naszej gminie trwały od 13 do 26 stycznia. Śniegu wprawdzie nie było, ale za to nie zabrakło dobrej zabawy, zapewnionej przez Miejską Bibliotekę Publiczną i jej filie, Centrum Kultury i Sportu w Cieszanowie oraz WDK w Starym Lublińcu i Dachnowie. Instytucje miały do zaoferowania wiele ciekawych form aktywności dla dzieci. Każdy dzień był inny i proponował różnorodne zajęcia, a dzieci same mogły decydować, w jakich warsztatach chcą brać udział. Ich wachlarz był naprawdę szeroki.

MAŁGORZATA MIZYN

Uczestnicy mogli dać się porwać do świata programowania z robotami, które rywalizowały ze sobą na „łodowisku” w MBP w Cieszanowie. Postawiono na technologie, dlatego były także gry mobilne oraz aplikacje do tworzenia interaktywnych scenariuszy np. o babci i dziadku. Uczestnicy nauczyli się zastosowania tabletów i smartfonów do działań twórczych.

Z kolei Centrum Kultury i Sportu w Cieszanowie zapraszało na wieczory z baśnią, gdzie dzieci odkrywały głębię oraz sekrety morza. Dla miłośników ruchu zorganizowano konkurencje sportowe, a dla fanów kulinariów - słodkie pieczenie z babcią i dziadkiem. Aby sprawdzić swoje zdolności wokalne- muzyczne dzieci mogły wziąć udział w XI Dziecięcym Festiwalu Kolęd i Pastoralek.

Wiejski Dom Kultury oraz biblioteka w Dachnowie zapro-

siły dzieci do podróży Pociągiem Rozmaitości Kulturalno – Rozrywkowych. Można było w nim odnaleźć warsztaty z zakresu modelarstwa, muzyki, plastyki oraz fotografii, a zwieńczeniem całości była dyskoteka. Dużym wydarzeniem było zorganizowanie Koncertu Muzyki Klasycznej, podczas którego swoje talenty zaprezentowali młodzi mieszkańcy Dachnowa i okolic.

Taneczne pasje, słodkie kulinaria oraz warsztaty pla-

styczne zainteresowały dzieci w Starym Lublińcu. Biblioteka i Wiejski Dom Kultury przygotowały również Dzień Babci i Dziadka, a także zajęcia plastyczno- literackie.

We wszystkich instytucjach nie zabrakło również zabawy karnawałowej. Dzieci wykazały się ogromną inwencją twórczą i zaprezentowały różnobarwne stroje oraz maski, po to by następnie dać się porwać w taneczny wir muzyki. ■

M. Piotrowski

W organizację uroczystości zaangażowane są przedszkola i szkoły. To tam, dzięki ekspresji i zapałowi nauczycieli oraz wszystkich pozostałych pracowników szkół, powstają najpiękniejsze dla odbiorców przedstawienia niosące ze sobą zarówno wzruszenie, jak i wiele uśmiechu z radości.

W ten dzień wnuki mają okazję podziękować swoim dziadkom za trud włożony w wychowanie, za poświęcony czas, za troskę, opiekę, zabawę i przekazaną wie-

■ Dzień Babci i Dziadka w Gminie Cieszanów

Czas wzruszeń

dę. Mali artyści z wielką ochotą i energią, często mimo tremy, prezentują się na scenie, dla tak ważnych osób w ich życiu jak kochani Babcia i Dziadek.

Kadra pedagogiczna z pomocą rodziców w każdej ze szkół, z wielkim rozmachem, sympatią i miłością do Seniorów przygotowała piękne uroczystości, niejednokrotnie przeradzające się w „Gale”, by dać okazje do spotkań,

rozmów i wspomnień. W Gminie Cieszanów celebrowaliśmy tę niecodzienną uroczystość w poszczególnych dniach:

11 stycznia – Publiczne Przedszkole i Szkoła Podstawowa w Dachnowie

1 luty – Publiczne Przedszkole i Szkoła Podstawowa w Cieszanowie

6 luty – Zespół Szkolno – Przedszkolny w Niemstowie

8 luty – Zespół Szkolno – Przedszkolny w Nowym Lublińcu

8 luty – Zespół Szkolno – Przedszkolny w Nowym Siole

14 luty – Publiczne Przedszkole w Kowalówce

Bardzo dziękujemy za przygotowane obchody Dnia Babci i Dziadka, a wszystkim Gościom za obecność i wspólne świętowanie. **Ewelina Welcz**

■ Podkarpacka Strefa Wolności

Tolerancyjny Cieszanów

Cieszanów Rock Festival ogłosił pierwsze zespoły, które wystąpią na edycji 2020. Już wiemy, że wśród gwiazd będą Psy Wojny, Cela nr 3, Batushka oraz Me and That Man.

Lider tej ostatniej formacji Adam Nergal Darski w specjalnym filmie skierowanym do publiczności podkreślił: „Kochani to jest news: Cieszanów Rock Festival 20-22 sierpnia. Pierwszy raz w mojej 30-letniej, artystycznej drodze, historii moja noga tam postanie i jestem z tego powodu niezmiernie szczęśliwy. Razem z zespołem Me And That Man zagramy dla was w wakacje w tym wyjątkowym miejscu. Cieszanów Rock Festival to miejsce ludzi otwartych i tolerancyjnych dlatego nie mam cienia wątpliwości, że będziemy mieć razem cudowną zabawę.

Jest on uważany za jednego z najwybitniejszych polskich muzyków. Znany również jako kompozytor, wokalista, autor tekstów, multiinstrumentalista oraz producent muzyczny. Postać show-biznesu, która ciągnie za sobą wiele kontrowersji. Udało mu się pokonać poważną chorobę. Jego walkę z białaczką śledziła cała Polska.

Również City NGO działające w ramach festiwalu ujawnia pierwszych gości, którzy dyskutować będą w ramach cyklu Otwarte Głowy. Jest wśród nich siostra Małgorzata Chmielowska przełożona polskiego oddziału katolickiej Wspólnoty „Chleb Życia”. **Marcin Piotrowski**

■ Przyjęto Kodeks Odpowiedzialnego Festiwalu

Bardziej przyjaźni

foto: M. Kawka

Na początku lutego w Gorajcu spotkali się organizatorzy festiwali z całej Polski, żeby nawiązać współpracę. W wyniku dwudniowych warsztatów opracowany został Kodeks Odpowiedzialnego Festiwalu czyli zbiór zasad i dobrych praktyk dotyczących ekologii i kontaktów ze społecznością lokalną i festiwalowiczami.

MARCIN PIOTROWSKI

Kodeksem należy kierować się przy planowaniu wydarzeń, żeby imprezy były bardziej ekologiczne i przyjazne ludziom. Pomysłodawcami tej swoistej festiwalowej mapy drogowej są imprezy organizowane

w naszej gminie: Cieszanów Rock Festiwal, Folkowisko, Festiwal Wędrowiec i Festiwal Smaków.

Organizujemy jedne z najlepszych festiwali w Polsce, dzięki temu mamy olbrzymie doświadczenie. Ciągłe jednak nad nimi pracujemy, zmieniamy je, doskonalimy, a przy okazji sami się uczymy – podkreśla Marcin Piotrowski z CKiS w Cieszanowie.

Wśród uczestników spotkania znalazły się różnego rodzaju inicjatywy: począwszy od dużych festiwali, które przyciągają kilkanaście tysięcy uczestników jak CRF, Kazimierniejszyn czy PannonicaFestival, przez wydarzenia średniej wielkości, do których należy np. Folkowisko i Mikołajki Folkowe, po kameralne wydarzenia jak Festiwal Wędrowiec czy Złot Przyjaciół Karczaka. Głównym celem zjazdu było nawiązanie współpracy w celu wyko-

Stworzona w Gorajcu deklaracja odbiła się szerokim echem w całym kraju, dzięki czemu do sygnatariuszy kodeksu codziennie dołączają nowe festiwale. Pozytywna zmiana zaczęła się u nas!

rzystanie doświadczeń i działań do rozwiązania problemów, z którymi borykają się organizatorzy wielu wydarzeń. Jedną z podstawowych bolączek organizatorów imprez jest problem gór śmieci, które powstają przy organizacji imprez. W Go-

rajcu opracowano serię rozwiązań, które mają temu zaradzić.

W czasie spotkania podkreślano potrzebę współpracy ze środowiskiem lokalnym. Bez dobrych relacji z sąsiadami wiele nie wskóramy. Organizowane przez nas wydarzenia odbywają się często w małych miejscowościach, zmieniając ich codzienny rytm życia, zauważalnie wpływając przez to na otoczenie. Organizatorzy festiwali, którzy podpisali Kodeks Odpowiedzialnych Festiwali są szczególnie wychuleni na dbałość o środowisko oraz relacje z sąsiadami i ich potrzeby - mówi Konrad Smoliński z Inicjatywy LWL, jeden z inicjatorów spotkania.

Pomysłodawcy liczą, że dzięki tej deklaracji będą mogli rozwijać się w sposób zrównoważony, doskonaląc, a także wzajemnie inspirować. ■

A. Wolanin

Starość nie radość, młodość nie wieczność!

Stereotypowe myślenie na temat dwóch ważnych okresów w życiu każdego człowieka – młodości i starości – pozwala sądzić, iż osoby młode tryskają pozytywną energią, wigorem, mają znacznie mniej problemów zdrowotnych. Natomiast osoby starsze są schorowane, wymagają opieki, nie potrafią wykonywać wielu prostych czynności dnia codziennego, biernie czekają na nieuchronny kres swego życia.

ANITA WOLANIN

Seniorzy z Domu Dziennego Pobytu w Cieszanowie, po dwóch latach funkcjonowania placówki swoją postawą i za-

angażowaniem z łatwością obalają mity dotyczące okresu smutnej i szarej starości. Przebywając razem, w tak licznej wspólnotie (obecnie mamy 22 uczestników) na nowo odkrywamy słodki smak przyjaźni, ciepłych relacji, zaufania, co daje nam siłę do przezwycięzania pojawiających się sporadycznie trudnych momentów – drobnych porażek, frustracji, własnego egoizmu, niezgodności charakteru. Największym wyzwaniem dla seniorów w początkowym okresie

działalności placówki oraz dla nowych uczestników była całkowita zmiana dotychczasowego trybu życia oraz integracja wewnątrzgrupowa. Codzienne wyjście z domu mobilizuje do większej dbałości o wygląd zewnętrzny, przestrzegania pewnych ram czasowych, przełamywania swoich słabości – gorszego samopoczucia czy też fizycznych dolegliwości. Spotkania towarzyskie – w gronie rówieśników – odmładzają, są lekarstwem na samotność, nudę

i jednostajny tryb życia. Harmoonijne relacje w grupie wymagają niejednokrotnie od każdego seniora przede wszystkim pracy nad samym sobą, zaangażowania, wielu kompromisów – okres docierania się i prób charakterów już dawno za nami. Każdego dnia podejmujemy trud przestrzegania zasad współżycia społecznego, dzięki czemu DDP jest miejscem, do którego przychodzi się nie z obowiązku czy przymusu, ale wewnętrznej potrzeby doświadczania przyjemnych emocji, jest również przestrzenią do rozwijania pasji, zainteresowań oraz podejmowania wielowymiarowej aktywności.

Po dwóch latach spędzonych razem w Domu Dziennego Pobytu tworzymy jeden sprawnie działający „organizm”, który pomimo fizycznych niedoskonałości ciągle jest młodym duchem i spragniony nowych wyzwań – „MŁODOŚĆ NIE WIECZNOŚĆ A STAROŚĆ TO RADOŚĆ”!

SENIORZY O PLACÓWCE

- jest wspaniałą rzeczą, która mnie spotkała po śmierci mojej żony. Spotkania ludźmi w moim wieku, przyjacielskie stosunki, wspólne przeżywanie urodzin, spotkań towarzyskich i wszystkich chwil spędzonych w gronie ludzi, których można nazwać rodziną.”
- jest oknem na świat. Mieszkam sama, a w naszym Domu Dziennego Pobytu czuję się jak w rodzinie. Towarzyszą nam humory, śmiechy, zabawy. Korzystam z rehabilitacji, mamy zajęcia kulinarne, wymieniamy się doświadczeniami. Jestem weselsza, szczęśliwsza, czuję bliskość koleżanek i kolegów.

■ Zapraszamy na warsztaty
Spotkania z historią

W Cieszanowie rusza nowy cykl wykładów popularnonaukowych „Spotkania z historią” poświęconych opowieściom związanym z regionem.

A. Herda

Jako pierwszy historię rodziny Ulmów czyli polskiej rodziny, która w czasie II Wojny Światowej zginęła z rąk Niemców, za pomoc okazaną żydowskim sąsiadom wygłosi Jakub Pawłowski pracownik Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej. Wernisaż wystawy pt. „Samarytanie z Markowej. Ulmowie – Polacy zamordowani przez Niemców za pomoc Żydom”, która trafiła do Cieszanowa z jednego z najsłynniejszych podkarpackich muzeów, odbędzie się w piątek 6 marca w Domu Dziennego Pobytu Seniora (dawna synagoga) o godz. 10.00. Na wystawie

odnajdziemy liczne dokumenty i zdjęcia ilustrujące historię polskiej i żydowskiej społeczności, a także realia okupacji niemieckiej w Polsce, podczas której każdemu, kto pomagał Żydom, groziła kara śmierci. Wystawę zamykają dokumenty z procesu beatyfikacyjnego rodziny Ulmów oraz dyplom przyznający Wiktorii i Józefowi tytuł Sprawiedliwych wśród Narodów Świata. Po wernisażu wystawa trafi do Miejskiej Biblioteki Publicznej w Cieszanowie gdzie będzie pokazana szerszej publiczności.

Kolejnym bardzo ciekawym wydarzeniem będzie zaplanowane 7 marca o godz. 18.30 w Centrum Kultury i Sportu multimedialna prezentacja przygotowana przez Tomasza Kubę Kozłowskiego z Domu Spotkań z Historią w Warszawie. Spotkanie zatytułowane „Palmy, Pascha, Pesach. Wielkanoc na Kresach” będzie opowieścią o świątach katolickich, greckokatolickich, prawosławnych i żydowskich obchodzonych w kresowych wsiach, miasteczkach i miastach. Główne wątki prezentacji to m.in.: tajniki wicia palm wileńskich, sztukę pisania pisanek na Huculszczyźnie, przepisy na wielkanocnego indyka i wielkanocne baby, lwowskie baranki i świąteczne targi, obrzędy jutrzni paschalnej, święcone w kresowych dworach i pałacach, kaczanie jajek na Wileńszczyźnie i bicie jaj na Polesiu, wielkanocne kołatki i palby. Spotkaniu towarzyszyć będą pełne tęsknoty i humoru wielkanocne piosenki tworzone na emigracji przez lwowiaków wypędzonych z rodzinnego miasta. Na wszystkie wydarzenia wstęp jest wolny.

Marcin Piotrowski

Konkurs graficzny Nowy wizerunek gazetki „Nad Brusienką”

Celem konkursu jest stworzenie projektu graficznego tytułu „Nad Brusienką”, który będzie stanowił motyw do pierwszej strony miesięcznika. Stanie się wizytówką gazety dostarczającej informacje z Gminy Cieszanów. **Nagroda:** karnet na Cieszanów Rock Festiwal!
 Szczegóły na: www.mbp.cieszanow.eu i www.cieszanow.pl

Miasto i Gmina
 Cieszanów

■ Historia – CZĘŚĆ II

Ochotnicze Straże

Zbiory Kazimierzy Kędzierskiej

Członkowie OSP w Dachnowie, 2. połowa lat 20. XX w.

Ochotnicze Straże Pożarne zrzeszone są w Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej. Związek, powołany 28 grudnia 1956 r., jest ogólnopolskim, samorządnym stowarzyszeniem, zrzeszającym Ochotnicze Straże Pożarne i inne osoby prawne w celu reprezentowania ich interesów oraz propagowania i realizacji celów statutowych.

EDWARD POKRYWKA

Związek jest kontynuatorem chlubnych tradycji ruchu strażackiego wyrażających się w niesieniu bezinteresownej pomocy ludziom. Wspiera różnorodne formy pracy kulturalno-oświatowej, popularyzuje dorobek historyczny ruchu strażackiego oraz rozwija działalność artystyczną i sportową.

Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP dzieli się na Oddział Wojewódzki, Powiatowy, Miejsko-Gminny i Gminny. Na końcu tej struktury są Ochotnicze Straże Pożarne (OSP). Na czele każdej z nich

zgodnie ze statutem stoi prezes. Za sprawy bojowe odpowiada naczelnik, a działalność kontroluje Komisja rewizyjna.

Aktywność Związku i OSP związana jest wprost z jego symbolami. Jest to istotne w ramach życia codziennego strażaków, a także uroczystości. Wiele prawzorów pochodzi z czasów zaborów, kiedy polskość i patriotyzm uwidaczniano na sztandarach, mundurach czy tablicach.

Walne zebrania sprawozdawcze w Ochotniczych Strażach Pożarnych zwoływane są corocznie. Zjazdy poszczególnych ogniw związkowych oraz zebrania sprawozdawczo-wyborcze w OSP

zwoływane są co 5 lat. Zasady zwoływania zebrań i zjazdów normują obowiązujące statuty.

Zjazdy i zebrania jakie się odbywają, wynikają z ustroju organizacyjnego i są wynikiem woli zbiorowej naszych członków. Służą również wymianie myśli i problemów, jakie nurtują stowarzyszenie i dotyczą spraw bieżących oraz opracowania programów rozwoju. To dlatego są niezmiernie ważnym czynnikiem dla poszczególnych Ochotniczych Straży Pożarnych i ogniw związkowych. Stanowią bowiem skuteczną i sprawdzoną metodę na integrację środowiska strażaków ochotników, wymianę doświadczeń oraz sposób na

utrwalaniu ogromnego, przynoszącego nam uzasadnioną satysfakcję i szacunek, wieloletniego dorobku.

Niebagatelne znaczenie w działalności ochotniczego ruchu strażackiego odgrywa miesięcznik „Strażak”, wydawany przez Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Jedną z form podziękowania za opiekę podczas działań ratowniczych to pielgrzymowanie, które jest bliskie strażakom ochotnikom. Związane jest ono z hasłem przewodnim ruchu strażackiego „Bogu na chwałę, ludziom na pożytek”.

Pożarne

Strażacy z terenu województwa podkarpackiego od 25 lat zawsze w pierwszą niedzielę maja pielgrzymują do sanktuarium w Kalwarii Pałacowskiej. A od 2004 r. w drugą niedzielę maja do Nowin Horynieckich w ramach Powiatowego Dnia Strażaka. Również na terenie Gminy Cieszanów od 2003 r. organizowane są uroczystości Gminnego Dnia Strażaka. Ponadto co 5 lat strażacy biorą udział w pielgrzymce na Jasną Górę. Poszczególne straże organizują również uroczystości jubileuszowe, związane z nadaniem sztandarów. Warto tu wspomnieć, że swoje sztandary, posiadają wszystkie straże z terenu Gminy Cieszanów.

W województwie podkarpackim jest zarejestrowanych i funkcjonujących 1279 OSP, z czego 319 włączonych jest do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. OSP zrzeszają 55 113 członków. Istnieją 54 orkiestry dęte i 32 zespoły artystyczne skupiające odpowiednio 1556 i 423 osób.

W powiecie lubaczowskim funkcjonuje 49 OSP, 9 z nich włączonych jest do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, a w 37 powołane są Jednostki Operacyjno-Techniczne. Działające na terenie naszego powiatu OSP skupiają 1940 członków, w tym 79 kobiet. Warto nadmienić, że 20 kobiet może brać udział w bezpośrednich działaniach ratowniczych.

Na terenie Gminy Cieszanów działa 8 Ochotniczych Straży Pożarnych, mających siedzibę w nw. miejscowościach: Chotyłub, Cieszanów, Dachnów, Folwarki, Kowalówka, Niemstów, Nowe Sioło, Nowy Lubliniec. Dwie z nich (w Cieszanowie i Niemstowie) włączone są do Krajowego

Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. We wszystkich powołane są Jednostki Operacyjno-Techniczne. Nasze OSP zrzeszają 442 członków ogółem, w tym 12 kobiet, z tego 113 strażaków może brać bezpośredni udział w działaniach ratowniczych (108 mężczyzn i 5 kobiet).

Pięć jednostek posiada ponad stuletnią tradycję: Cieszanów (150), Dachnów (120), Folwarki (110), Niemstów (134), Nowe Sioło (133). Najstarszą z nich jest OSP w Cieszanowie, założona w 1870 r., najmłodszą natomiast OSP w Kowalówce-Żukowie, którą utworzono w 2005 r. Straże dysponują łącznie 11 samochodami pożarniczymi, z tego: 1 ciężki, 2 średnie i 8 lekkich. Są to samochody nowe, zakupione w ostatnich 10 latach. Najstarszym samochodem, liczącym 37 lat jest star 266 będący na wyposażeniu OSP w Niemstowie.

Straże pożarne są w posiadaniu sprzętu do ratownictwa: technicznego, drogowego, medycznego, na wodach, likwidacji miejscowych zagrożeń, gaszenia pożarów. Do działań wyjeżdżały łącznie 193 razy (dane z KP PSP w Lubaczowie), z tego: do pożarów – 61, do miejscowych zagrożeń – 68. W wyjazdach przoduje OSP w Cieszanowie.

Ochotnicze Straże Pożarne na terenie powiatu lubaczowskiego w ub.r. łącznie do działań wyjeżdżały 783 razy.

W 2019 r. w ramach szkoleń organizowanych przez Komendę Powiatową PSP w Lubaczowie z terenu Gminy Cieszanów uczestniczyło łącznie 36 strażaków: szkolenie podstawowe – 6, techniczne – 10, dowódców – 4, naczelników – 4, przedmedyczne – 12. Przebadanych zostało 25 strażaków. ■

■ O wspólnej historii na przykładzie pewnego miasteczka...

Spotkanie autorskie z Piotrem Zubowskim

W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Cieszanowie odbyło się spotkanie z historykiem Piotrem Zubowskim - dyrektorem Powiatowego Centrum Kultury w Lubaczowie, współautorem książki „Obertyn – opowieści o życiu miasteczka”.

W. Burzko

Książka jest efektem wielomiesięcznej pracy nad projektem mającym na celu ukazanie koegzystencji mieszkańców wielokulturowego miasteczka Galicji Wschodniej. Obertyn jest tylko pretekstem i przykładem, na którym autorzy bazowali chcąc pokazać relacje międzyludzkie trzech narodowości: Ukraińców, Polaków i Żydów żyjących wspólnie na terenie II Rzeczypospolitej. Książka zawiera relacje 54 mieszkańców Obertyna, którzy wspominają wspólne życie przed, w czasie i po II wojnie światowej. Jest to niezwykle cenny materiał źródłowy, który z każdym rokiem ulega zatraceniu, bo Ci ludzie odchodzą. Tymczasem Obertyn to nie tylko miejsce na mapie. Tak naprawdę jest wszędzie tam, gdzie znajdują się ludzie, którzy się z nim identyfikują.

Można powiedzieć, że publikacja jest punktem wyjścia do dyskusji nad tym, jak wydarzenia z przeszłości wpływają na współczesne stosunki polsko-ukraińsko-żydowskie. Temat wzbudza emocje do dziś, co dało się także odczuć podczas spotkania w bibliotece, na które przybyło wiele zainteresowanych osób.

Książka wydana jest w dwóch językach: polskim i ukraińskim. Powstała w ramach projektu dofinansowanego z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Fundacji KGHM Polska Miedź. Wydana przez Ośrodek „Pamięć i Przeszłość” we Wrocławiu, objęta honorowym patronatem Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN i Ukraińskiego Towarzystwa Historii Mówionej.

Małgorzata Mizyn

Szkolny Klub Sportowy to program zajęć pozalekcyjnych, który angażuje uczniów szkół podstawowych bez względu na wiek, płeć oraz sprawność fizyczną.

MARZENA WILUSZ

Został wdrożony w 2017 roku, a w roku 2020 rozpoczęła się jego IV edycja. Program ten został reaktywowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki w ścisłej współpracy z Podkarpackim Wojewódzkim Szkolnym Związkiem Sportowym, jako operatorem wojewódzkim. Realizacja programu SKS odbywa się na podstawie deklaracji złożonej przez szkoły do organu prowadzącego, który z kolei zgłasza uczestnictwo deklarujących szkół do PWSZS w Rzeszowie.

Trzy szkoły podstawowe (SP Cieszanów, SP Dachnów, SP Nowy Lubliniec) uczestniczą w programie od początku jego funkcjonowania. W SP Cieszanów program realizowany jest w dwóch grupach, w pozostałych szkołach realizacja odbywa się w pojedynczych grupach (minimum grupy wynosi 15-osób).

Program Szkolny Klub Sportowy

Aktywizacja sportowa uczniów

foto: M. Wilusz

W każdej z edycji tego programu w zajęciach chętnie bierze udział ok. 80 - 100 uczniów z klas V-VIII wszystkich szkół. Zgodnie z wytycznymi, zajęcia dla uczniów odbywają się dwa razy w tygodniu, w 60-minutowych jednostkach treningowych. Zajęcia prowadzone są przez nauczycieli wychowania fizycznego: Dorotę Bakalarczyk-Żyła, Krzysztofa Trynieckiego, Piotra Bielko i Grzegorza Pachłę.

Program Szkolny Klub Sportowy to obok systematycznych zajęć także ewaluacja, która składa się z oceny sytuacji w zakresie sportu dzieci i młodzieży, badania nieprawidłowości postawy i masy ciała oraz badania sprawności fizycznej. Jego głównym celem jest aktywizacja dzieci i młodzieży szkolnej oraz budowa systemu identyfikacji utalentowanych uczniów, którzy mogą

zostać skierowani do sekcji sportowych.

Pomimo, że zajęcia w ramach SKS odbywają się w godzinach popołudniowych, uczniowie chętnie w nich uczestniczą, ponieważ spełniają ich oczekiwania, wiążą się z aktywnie i przyjemnie spędzonym czasem pod kierunkiem profesjonalnej kadry. Należy zaznaczyć, że transport uczniów na te zajęcia jest finansowany z budżetu szkoły. ■

XXVII Memoriał im. Stanisława Mazurka

Sportowe plany

Centrum Kultury i Sportu w Cieszanowie organizuje w dniu 15.03.2020r. (niedziela), „XXVII Memoriał im. Stanisława Mazurka” w piłce siatkowej. Bardzo serdecznie zapraszamy amatorskie drużyny siatkarskie do wzięcia udziału w turnieju.

foto: M. Piotrowski

W turnieju mogą brać udział zawodnicy zarejestrowani w klubach sportowych, uczestniczących w rozgrywkach ligowej piłki siatkowej w liczbie nie więcej niż 3 zawodników na jedną drużynę. Jak co roku zawody sportowe rozegrane zostaną w cieszanowskiej i dachnowskiej hali sportowej. Dla wszystkich drużyn przewidziane są dyplomy okolicznościowe, a dla trzech najlepszych drużyn dyplomy i puchary. Jeśli chcesz zgłosić drużynę skontaktuj się z organizatorami pod numerem telefonu 16 631 10 95 od poniedziałku do piątku w godz. od 8.00 do 16.00 lub na adres poczty elektronicznej: ckicsieszanow@interia.pl. Również kibiców zachęcamy do wsparcia drużyn, turniej rozpocznie się o godz. 9.00 - wstęp wolny.

W ramach przygotowań do nadchodzącego sezonu, na jednej z najlepszych piłkarskich nawierzchni w Podkarpaciu na stadionie w Dachnowie 14 marca rozegrany zostanie międzywojewódzki turniej piłkarski o puchar burmistrza Miasta i Gminy Cieszanów DACHNÓW WINTER CUP. Również na to wydarzenie trwają obecnie zapisy.

Marcin Piotrowski